

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

۲۳ آگست، ۲۰۲۳

حامد نوید

تابلوی بزرگ بازگشت «اوراز» پهلوان

تابلوی بزرگ و بینظیر بازگشت اوراز پهلوان - اثر هنرمند مجرب، شاعر توانا، محقق فاضل و باستان شناس

شهیر افغان محترم حامد نوید

در دهه شصت در مسابقات ملی بزکشی، جوان رشید و سوارکار ماهر، «اوراز» پهلوان از ولایت فاریاب در میان قهرمانان مشهور زمانش چاپ انداز ممتاز بود و کسی به مهارت سوارکای ونیرمندی اش نمی رسید. در دهه هفتاد، حبیب پهلوان از تیم کندز، حکیم پهلوان از ولایت سمنگان، تاش پهلوان از تیم بلخ، اسمعیل پهلوان از بدخشان و پهلوان آق محمد از تیم جوزجان، قهرمانان بزرگ ملی در ورزش بزکشی بودند، لیکن هنوز یاد اوراز پهلوان در خاطره زنده بود..

«اوراز» پرورش یافته دستان نیرومند پدرش «پهلوان تورسن»، سوارکار مجرب بود. او از کودکی در دامان طبیعت زیبای دولت آباد، فاریاب جای که اسپان اصیل پرورش میافت، رشد کرده و با فنون سوارکاری آشنایی کامل داشت .

اوراز جوان در اوج شهرت بود که دریکی از مسابقات قهرمانی بزکشی حادثه‌ اسفناکی زندگی او را واژگون نمود. از قرار معلوم عده ای از حاسدان قبل از آغاز مسابقه تسمه چرمی زین اسپش را با کارد طوری بریده بودند که بچشم آشکار نمی شد. «اوراز» مانند عقابی بز را با پنجه های نیرومندش برداشته بود و بسوی دایره حلال با سرعت میتاخت که ناگهان از اسپ بزمین افتاد و درین حادثه پای راستش از چند جا شکست. تورسن فریادی زد و در حالیکه فرزند از هوش رفته اش رابدوش میکشید او را از میدان مسابقه بیرون کرد .

«تورسن» پسرش را به قریه اش برد تا شکسته بند قریه که مرد مجربی بود پای اوراز را درمان بخشد. هرچند اوراز پس از مدتی سلامتی پایش را باز یافت، اما این حادثه چنان او را اندوهگین نموده بود که حالت تائر برایش رخ داد و دیگر نخواست سوارکاری نماید. اما «تورسن» که مرد آهنین و مصممی بود، کوشید تا روحیه فرزند قهرمانش را تقویت بخشد تا دوباره به پا ایستد.

(جوزف کسل – Joseph Kessel) نویسنده معروف فرانسوی که به فرهنگ و عنعنات افغانستان علاقه خاصی داشت کتاب (سوارکاران) را در مورد «تورسن» و محبت بیکران او به فرزندش «اوراز» نوشت. این کتاب توجه خوانندگان زیادی را در غرب جلب نمود و در آغاز دهه هفتاد هالیوود فیلم (The Horsemen – سوارکاران) را با شرکت «عمر شریف» در نقش اوراز و «جک پلانس» در نقش «تورسن» تولید نمود .

در سال ۱۹۷۱ فیلمبرداران هالیوود همراه با «عمر شریف و جک پلانس» به کابل آمدند. من در آنوقت محصل پوهنتون کابل بودم، و در روزیکه مسابقه بزکشی برای فیلمبرداری درچمن حضوری ترتیب یافته بود با عده ای از دوستان جریان فیلمبرداری راهمه با اشتیاق تماشا کردیم .

سالها گذشت و در سال ۲۰۲۱ تابلوی بزرگ (بازگشت اوراز) را به خواهش یکی از هموطنان هنر دوستم به یاری حافظه نقاشی نمودم که این اثر به افتخار اوراز پهلوان و پهلوان تورسن پدر جوان مردش آفریده شده؛ درین تابلو اوراز با چین سبز بالای اسپ خاکستری رنگ در وسط نقاشی قرار دارد و پدرش بالای اسپ سمند و چین عنابی در سمت راست صحنه دیده میشود که با رضایت بسوی فرزند قهرمانش مینگرد. امید است مورد دلچسپی دوستان قرار گیرد.

با ابراز تشکر از آقای دوکتور عبدالسلام آثم که با معلومات دقیق شان در مورد قهرمانان بزکشی افغانستان این متن تصحیح شد.

پایان